

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **M. A. G.**, nar. X, X, přechodně pobytem X,
zastoupeného JUDr. Pavlem Tomkem, advokátem, Polská 61/4,
360 01 Karlovy Vary,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, IČ 70891168, Závodní 353/88,
360 06 Karlovy Vary,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2022, č.j. KK/1213/DS/22-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „Magistrát“) ze dne 29. 4. 2022, č.j. 16245/OD/21-11/Klep. (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), byla podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuta žalobcova žádost o výměnu řidičského průkazu České republiky č. EF 957750 vydaného Magistrátem města Chomutov dne 15. 9. 2011, jemuž uplynula doba jeho platnosti, neboť žalobce neprokázal skutečnou

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

existenci obvyklého bydliště na území ČR v souladu s § 109 odst. 8 písm. f) a § 2 písm. hh) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých předpisů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

2. K žalobcovu odvolání bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 7. 2022, č.j. KK/1213/DS/22-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“) podle § 90 odst. 5 správního řádu žalobcovo odvolání zamítnuto a prvoinstanční rozhodnutí potvrzeno.
3. Žalobce se žalobou ze dne 19. 9. 2022, Krajskému soudu v Plzni doručenu téhož dne, domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Řidičská oprávnění a řidičské průkazy upravuje zákon o silničním provozu. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[III] Žaloba

5. Žalobce byl toho názoru, že napadené rozhodnutí je nezákonné a v rozporu s ustálenou judikaturou.
6. Žalobce s odkazem na svou žádost podanou dne 25. 10. 2021 u správního orgánu I. stupně uvedl, že je držitelem řidičského oprávnění uděleného dne 13. 7. 2005, dne 20. 1. 2005, dne 1. 12. 2008, dne 13. 7. 2005, dne 1. 12. 2008 ke skupinám AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, BE, C1E, CE, T zapsaným v řidičském průkazu ev. č. X, vydaném Magistrátem města Chomutov dne 15. 9. 2011. Byl tedy oprávněn žádat o vydání řidičského průkazu, kterému končí jeho platnost, nebo z důvodu, že řidičský průkaz je neplatný ve smyslu § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu. Tato skutečnost byla nesporná z obsahu spisu a z předloženého výpisu z evidenční karty řidiče.
7. Žalobce se neztotožnil s názorem správních orgánů, že neprokázal obvyklé bydliště na území ČR, neboť obvyklé bydliště se prokazuje při prvním udělení řidičského oprávnění. V daném ohledu poukázal na závěry rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 3. 2017, č.j. 30 A 11/2016-47, který se zabýval otázkou, zda je při vydání mezinárodního řidičského průkazu ve smyslu § 111 zákona o silničním provozu sledovanou podmínkou požadavek obvyklého bydliště. Krajský soud v Plzni jednoznačně uzavřel, že požadavek obvyklého bydliště je sledovanou podmínkou pro udělení řidičského oprávnění. Zřetelnou analogii je nutné shledat i v tomto řízení o vydání nového řidičského průkazu ve smyslu § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu, když logicky vzato již žalobce obdržel řidičské oprávnění, žádá pouze o nový řidičský průkaz, pro vydání řidičského oprávnění není zapotřebí splnit striktně podmínku obvyklého bydliště.
8. V daném kontextu žalobce rovněž citoval i pasáž z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 6. 2016, č.j. 30 A 78/2015-58: „*Procesní vadou byla především absence postupu správního orgánu I. stupně, kterým by si ujasnil obsah původní žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014, žádosti doplněné podáním ze dne 5. 12. 2014. Pokud žalobce žádal o provedení pouhé změny údajů v řidičském průkazu podle § 108 zákona o silničním provozu a hodlal postupovat podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. f) zákona o silničním provozu, pak kromě jiného bylo jeho povinností k žádosti o vydání řidičského průkazu podle ustanovení § 109 odst. 8 písm. c) téhož zákona přiložit jeho vlastní řidičský průkaz. Splněním tohoto zákonného požadavku by jako žadatel o vydání řidičského průkazu doložil, že je držitelem řidičského oprávnění. Takto ovšem správní orgán I. stupně nepostupoval, žalovaný tuto procesní vadu toleroval a oba správní orgány těžištěm správního řízení učinily otázku, zda žalobce má či nemá obvyklé bydliště na území České republiky. I tato otázka by byla předmětem dokazování v případě, že by předmětem řízení byla pouhá změna údaje v řidičském průkazu, neboť podle ustanovení § 109 odst. 8 písm. g) zákona o*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

silničním provozu je nezbytné k žádosti o vydání řidičského průkazu podle §109 odst. 6 téhož zákona přikládat listiny, které obvyklé bydliště žadatele prokazují. Nicméně podle soudu, řešení otázky existence obvyklého bydliště na území České republiky je věc až sekundární a má být vyřešena do objasnění prioritní otázky, zda žalobce je držitelem řidičského oprávnění. Tato prioritní otázka zůstala v celém řízení pominuta.“

9. Je totiž podstatný ten fakt, že řidičský průkaz je veřejnou listinou, osvědčením, s tím, že v něm zapsané údaje jsou nahlíženy jako platné; za podstatný je nutno označit údaj o datu udělení řidičského oprávnění. Důvodem, proč je v obecné rovině sledována podmínka obvyklého bydliště, je boj s tzv. řidičákovou turistikou. To se však týká pouze případů, kdy daný žadatel není držitelem řidičského oprávnění a žádá o jeho udělení na území ČR ve snaze obcházet příslušnou směrnici č. 2006/126/ES a judikaturu Soudního dvora EU. To není však tento případ, protože na příslušné žalobci udělené řidičské oprávnění na území ČR je nahlíženo jako na platné.
10. Žalobce poukázal na to, že ve smyslu § 92 odst. 7 zákona o silničním provozu, ve znění účinném v daném období roku 2011, kdy byl řidičský průkaz žadateli vydán, platilo, že splňuje-li žadatel o řidičské oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění všechny podmínky podle § 82 odst. 1, má právní nárok na udělení řidičského oprávnění nebo na jeho rozšíření o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění. Ve smyslu 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platilo, že lze řidičské oprávnění udělit pouze osobě, která má na území České republiky trvalý nebo přechodný pobyt. Ve smyslu ustanovení § 2 hh) zákona o silničním provozu přechodný pobyt na území ČR měl trvat alespoň 185 dnů, pokud osoba neprokáže, že se na území České republiky připravuje na výkon povolání po dobu nejméně 6 měsíců. V roce 2011 měl již žadatel řidičské oprávnění uděleno a byl mu vydán řidičský průkaz na období 10 let.
11. Pokud jde o existenci přechodného pobytu v době podání žádosti o udělení řidičského oprávnění, pak žalobce podotýká, že podmínka přechodného pobytu byla do zákona vložena teprve v souvislosti s novelou zákona o silničním provozu č. 411/2005 Sb., která nabyla účinnosti dne 1. 7. 2006. Legislativní zkratka „přechodný pobyt“ rozšiřuje dle této novely obsah pojmu přechodný pobyt, užívaného v jeho základním smyslu o určitou další kvalitu spočívající v délce trvání přechodného pobytu na území České republiky alespoň 185 dnů. V případě cizince občana EU je od výše uvedené novely do doby 185 dní možno započítat pouze dobu skutečně strávenou na území České republiky a právě takovýto přechodný pobyt je pak podmínkou pro udělení řidičského oprávnění českými úřady. Z výše uvedeného je patrné, že české úřady byly povinny s pečlivostí sobě vlastní přistupovat k okolnostem naplnění přechodného pobytu žadatele. Z příslušné judikatury Nejvyššího správního soudu pak plyne, že i před zavedením obvyklého bydliště bylo zapotřebí dokládat faktický pobyt na území.
12. Žalobce v daném období kalendářního roku 2011 získal nový řidičský průkaz, o jehož výměnu žádal u správního orgánu I. stupně, při splnění zákonných předpokladů, proto mu byl řidičský průkaz dne 15. 9. 2011 platně vydán s tím, že osvědčil obvyklé bydliště (terminologií současně platného znění zákona). V uvedeném řidičském průkazu je místo pobytu zapsáno. Od té doby využíval řidičského oprávnění a jím vlastněný řidičský průkaz opravňoval žalobce k řízení motorových vozidel v rámci celé Evropské unie a v dalších státech světa. Po celou dobu platnosti řidičského průkazu nebyla jeho platnost žádnými státními orgány zpochybněna.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

13. Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 20. 10. 2022, v němž připomněl, že po posouzení okolností daného případu dospěl k závěru, že zamítnutí žádosti o vydání nového řidičského průkazu ČR je na místě, nemůže-li si být správní orgán I. stupně jist, že je Česká republika příslušná k jeho vydání, když žadatel nebyl schopen, ani ochoten prokazovat obvyklost svého bydliště na území ČR, jestliže mu bylo již jednou řidičské oprávnění uděleno. Správní orgán I. stupně nemohl zaručit, že vydání takového řidičského průkazu ČR by nebylo v rozporu se skutečností.
14. K obsahu žaloby zaujal žalovaný následující stanovisko. Podstatou podané žaloby je tvrzení žalobce, že rozhodnutí je nezákonné a že na vydání nového řidičského průkazu má právní nárok. Žalobce dále uvedl, že se neztotožňuje s názorem správních orgánů, že neprokázal obvyklé bydliště na území ČR, neboť dle názoru žalobce se obvyklé bydliště prokazuje při prvním udělení řidičského oprávnění. Vyslovením takového názoru odvolatel do jisté míry deklaruje i své přesvědčení, že již žádné obvyklé bydliště prokazovat nehodlá. Obdobně jako v odvolacích důvodech žalobce rozvíjí žalobní body za pomoci dvou judikátů Krajského soudu v Plzni (č.j. 30 A 11/2016-47 ze dne 31. 3. 2017 a č.j. 30 A 78/2015-58 ze dne 1. 6. 2016) s tím, že žalovaný shodný názor s žalobcem nesdílel a o příhodnosti případů nebyl přesvědčen.
15. Okolnosti řešených kauz soudem byly dle názoru žalovaného natolik specifické, že nedopadaly na právě projednávané vydání nového řidičského průkazu. Žalobce se domáhal vydání řidičského průkazu ČR a argumentoval tím, že je držitelem řidičského oprávnění. Byl přesvědčen, že mu musí být řidičský průkaz vydán a na jeho výměnu má právní nárok. Konstatování žalobce, že se neztotožňuje s názorem správních orgánů, není argumentem. Předmětem soudního sporu prvního z výše uvedených judikátů bylo vydání mezinárodního řidičského průkazu výměnou platného řidičského průkazu. Tento procesní akt má svá ustanovení zakotvená v § 111 zákona o silničním provozu. Rozdílnost v předmětu řízení žalovaný ostatně akcentoval v odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť věc výměny platného řidičského průkazu za mezinárodní není totožná s výměnou řidičského průkazu, jemuž končí platnost, za nový (čemuž ostatně odpovídají i samostatné paragrafy uvedené v zákoně upravující výměny řidičských průkazů).
16. Vydávajícím správním orgánem v roce 2011 byl Magistrát města Chomutov. Dle potvrzení MV ČR OAMP byl žalobce nově k přechodnému pobytu na území ČR přihlášen ode dne 25. 10. 2021 na adrese X. Datum přihlášení k přechodnému pobytu na území ČR je přesně datem, kdy si žalobce podal žádost „o vydání nového řidičského průkazu ČR za již neplatný řidičský průkaz ČR“. Indicie provázející historii uděleného řidičského oprávnění na území ČR a uplynutím 10 let podaná žádost o prodloužení platnosti ŘP ČR nesou zřetelné znaky turistiky za řidičskými průkazy. V nyní projednávaném případě nejde o zkoumání podmínek před lety uděleného řidičského oprávnění, ale o zjišťování skutečného stavu věci (pro vydání nového řidičského průkazu ČR) prokazující existenci a obvyklost bydliště žalobce na území ČR ve smyslu zákona o silničním provozu a Směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech. Žalovaný v tomto směru odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, v němž podrobně rozebral, proč považuje postup správního orgánu prvního stupně za důvodný, opodstatněný a správný.
17. Žalovaný nesouhlasil ani s přiléhavostí druhého rozsudku Krajského soudu v Plzni (č.j. 30 A 78/2015. ze dne 1. 6. 2016), na který se žalovaný odkázal, v němž „soud přezkoumával zákonnost rozhodnutí žalovaného a na podkladě uplatněných žalobních tvrzení shledal, že řízení před žalovaným i před správním orgánem prvního stupně vykazuje vady spočívající v nevyřešení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

základní otázky, co vůbec je předmětem řízení (...) a zásadní procesní vadou zůstalo absolutní neobjasnění otázky, zda žalobce byl vůbec držitelem platného řidičského oprávnění. To byla otázka stěžejní, protože vydání řidičského průkazů se jevílo jako úkon sekundární, neboť řidičský průkaz je veřejnou listinou, která ve smyslu ust. § 103 odst. 1 zákona o silničním provozu pouze osvědčuje řidičské oprávnění jeho držitele a jeho rozsah. Procesní vadou byla především absence postupu správního orgánu I. stupně, kterým by si ujasnil obsah původní žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014 i žádosti doplněné podáním ze dne 5. 12. 2014. Pokud žalobce žádal o provedení pouhé změny údajů v řidičském průkazu podle § 108 zákona o silničním provozu a hodlal postupovat podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. f) zákona o silničním provozu, pak kromě jiného bylo jeho povinností k žádosti o vydání řidičského průkazů podle ustanovení § 109 odst. 8 písm. c) téhož zákona přiložit jeho vlastní řidičský průkaz. Splněním tohoto zákonného požadavku by jako žadatel o vydání řidičského průkazu doložil, že je držitelem řidičského oprávnění.“ V nyní projednávané kauze rozhodně nebylo sporu o předmětu řízení. Jednalo se o výměnu řidičského průkazu ČR za nový. Bylo tedy na místě zjišťovat, zda žalobce skutečně na území ČR obvykle bydlí v době současné, jestliže požádal úřad nacházející se na území ČR o jeho výměnu. Členské státy EU vydávající řidičský průkaz mají povinnost zkoumat faktické splnění podmínek vydání řidičského průkazu stanovených unijní úpravou. Je tedy třeba zkoumat faktický stav obvyklého bydliště, nikoliv stav pouze formální. Důkazní břemeno ohledně této skutečnosti leží zcela na účastníkovi řízení, neboť pro osobu, která skutečně pobývá (resp. pobývala) na území České republiky a má zde též osobní vazby, není těžké doložit tyto pozitivní skutečnosti (viz judikát Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 210/2018-39). Pokud by správní orgán skutečnosti stran obvyklého bydliště žadatele ve smyslu zákona o silničním provozu a Směrnice Rady EHS o řidičských průkazech na území ČR neprovéřoval, mohlo by se jednat o prolomení, respektive ignorování vytvořeného právního rámce proti obcházení represivních opatření členských států Evropské unie v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů. Žalovaný považuje i tento žalobcův odkaz na uvedený judikát za nepřiléhavý.

18. Žalovaný byl toho názoru, že oponentura žalobce ve smyslu dostatečnosti podkladů ve spojení a v porovnání s jeho přesvědčením o nepotřebnosti prokazovat obvyklost bydliště na území ČR, jestliže mu již jednou řidičské oprávnění uděleno bylo, je ve srovnání s garancí údajů uváděných v řidičském průkazu vydaném v ČR a ve vztahu k odpovědnosti za jeho vydání, lichá. Podle čl. 7 bod 1. písm. b) Směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech, řidičské průkazy mohou být vydány pouze žadatelům, kteří mají obvyklé bydliště na území členského státu, který řidičský průkaz vydal, nebo kteří mohou doložit, že už tam alespoň šest měsíců studují. Důkazy vyvracející více než důvodné pochybnosti o obvyklém zdržování se žalobce (vycházející ze skutečné domácnosti fyzické osoby a osobních vazeb) na území ČR předloženy nebyly.
19. Žalovaný trval na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce, bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem a navrhl žalobu zamítnout.

[IV] Posouzení věci soudem

20. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
21. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

22. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
23. Soud rozhodl o věci samé bez jednání, neboť žalobce v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. i žalovaný ve smyslu § 51 odst. 1 věty první s. ř. s. s takovým postupem souhlasili.
24. Žaloba není důvodná.
25. Mezi účastníky bylo sporné, zda žalobce měl v souvislosti s žádostí o vydání řidičského průkazu, kterému končí platnost, povinnost prokázat, že jeho obvyklé bydliště je na území ČR, resp. zda to žalobce prokázal.
26. Žalobce dne 25. 10. 2021 požádal u správního orgánu I. stupně o vydání nového řidičského průkazu ČR, a to z důvodu uplynutí platnosti řidičského průkazu (dále též „ŘP“). Spolu s žádostí žalobce předložil ŘP, o jehož výměnu žádal, „Potvrzení o přechodném pobytu na území (VA 415327)“ vystavené Ministerstvem vnitra dne 25. 10. 2021, průkaz totožnosti SRN č. X, čestné prohlášení o tom, že není držitelem jiného ŘP a že mu řidičské oprávnění nebylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto, a evidenční kartu řidiče. Magistrát zaslal dne 25. 10. 2021 žalobci na adresu přechodného pobytu v Horním Žďáru výzvu k doplnění žádosti o výměnu řidičského průkazu o doložení podkladů, které by jednoznačně a hodnověrně prokázaly žalobcovo obvyklé bydliště na území ČR. Žalobce si výzvu k doplnění žádosti nevyzvedl (zásilka s výzvou byla dne 26. 10. 2021 vrácena správnímu orgánu I. stupně). Ten proto stejnou výzvu zaslal žalobci dne 2. 11. 2021 na adresu trvalého bydliště (X). Žalobce si však výzvu nevyzvedl ani na adrese trvalého bydliště (zásilka s výzvou byla správnímu orgánu I. stupně rovněž vrácena).
27. Magistrát následně oznámil veřejnou vyhláškou (ve smyslu § 25 odst. 1 správního řádu) uložení písemností a možnosti jejich vyzvednutí. Veřejná vyhláška byla vyvěšena dne 17. 12. 2021 a sejmutá dne 3. 1. 2022. Ani na veřejnou vyhlášku žalobce nereagoval a uložené písemnosti si nevyzvedl. Dne 18. 1. 2022 odeslal správní orgán I. stupně žalobci oznámení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci předmětné žádosti (vráceno dne 1. 2. 2022). Dne 25. 2. 2022 vyzval Magistrát žalobce k odstranění podstatných vad podání a k doplnění žádosti. Žalobce si onu výzvu znovu nevyzvedl a zásilka byla správnímu orgánu I. stupně vrácena dne 14. 3. 2022. Dne 7. 3. 2022 bylo Magistrátu doručeno oznámení o převzetí žalobcova právního zastoupení a žádost o sdělení stavu věci. Správní orgán I. stupně dne 8. 3. 2022 zaslal žalobcovu právnímu zástupci sdělení stran správního řízení. Magistrát obdržel dne 18. 3. 2022 vyjádření k výzvě správního orgánu, s nímž žalobce předložil nájemní smlouvu [ze dne 14. 2. 2021 k nemovitosti (dům) na adrese X, uzavřenou na dobu od 15. 2. 2021 do 15. 5. 2021] a potvrzení o přechodném pobytu. Soud pro úplnost uvádí, že žalobce byl ve výzvách stran doplnění žádosti, resp. odstranění jejích vad detailně poučen o povinnostech vyplývajících mu z § 109 odst. 8 písm. f), resp. § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu.
28. Podstatou žalobních námitek bylo, že žalobce nebyl v řízení (o žádosti o vydání nového řidičského průkazu ČR) před správními orgány povinen prokázat, že jeho obvyklé bydliště je na území ČR. Tomuto okruhu žalobních námitek soud nepřisvědčil.
29. Podle § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu se řidičský průkaz vydá mj. držiteli řidičského oprávnění, kterému končí platnost řidičského průkazu.
30. Ve smyslu § 109 odst. 6 a odst. 8 písm. f) zákona o silničním provozu musí být k žádosti o vydání řidičského průkazu v případech podle § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu přiložen doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání. Jednotlivé body tohoto ustanovení pak obsahují demonstrativní výčet dokladů prokazujících obvyklé bydliště žadatele.

31. Obvyklé bydliště ve smyslu zákona o silničním provozu definuje § 2 písm. hh) tohoto zákona tak, že jde o místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba (1) pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo (2) pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou.
32. Soud konstatuje, že z § 109 odst. 2 písm. d), § 109 odst. 6 a § 109 odst. 8 písm. f) ve spojení s § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu jednoznačně vyplývá, že držitel řidičského oprávnění, kterému končí platnost řidičského průkazu, žádající o vydání řidičského průkazu, musí k žádosti přiložit doklad prokazující jeho obvyklé bydliště na území ČR, pokud zde nemá trvalý pobyt, nebo navrhnout jiný důkazní prostředek toto prokazující. Žalobní námitka, že žalobce nebyl v řízení před správními orgány povinen prokázat, že jeho obvyklé bydliště je na území ČR, byla tedy nedůvodná. Hypotéza uvedených právních norem byla totiž nesporně naplněna – žalobce požádal o vydání řidičského průkazu, platnost jeho řidičského oprávnění skončila a žalobce na území ČR neměl povolen trvalý pobyt. Závěr správních orgánů, že žalobce měl prokázat své obvyklé bydliště na území ČR, byl tak správný.
33. Odkázal-li žalobce na rozsudky zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2017, č.j. 30 A 11/2016-47, a ze dne 1. 6. 2016, č.j. 30 A 78/2015-58, s tím, že z nich mělo vyplývat, že nebyl povinen své obvyklé bydliště na území prokázat, šlo též o nedůvodnou námitku.
34. Obdobnou námitku uplatnil zástupce žalobce i v řízeních před zdejším soudem vedených pod sp. zn. 57 A 119/2020, kde šlo též o žádost o výměnu řidičského průkazu z důvodu konce platnosti, a sp. zn. 57 A 42/2021, které se týkalo žádosti o výměnu řidičského průkazu s propadlou platností. Oba rozsudky zdejšího soudu musí být žalobcovu zástupci známe, protože i v těchto dvou věcech vystupoval jako procesní zástupce strany žalující.
35. V rozsudku ze dne 29. 3. 2022, č.j. 57 A 119/2020-32, body [31] až [33], bylo osvětleno, že závěry rozsudku č.j. 30 A 11/2016-47 jsou pro danou věc irelevantní, neboť věc z roku 2016 se vztahovala k vydání mezinárodního řidičského průkazu podle § 111 zákona o silničním provozu, přičemž ono ustanovení v jeho odst. 2 neřadilo mezi náležitosti žádosti dokumenty a důkazní návrhy k prokázání obvyklého bydliště. Soud uvedl mj. toto: „*To představuje zásadní odlišnost oproti žádosti podle § 109 téhož zákona, neboť toto ustanovení předmětnou náležitost výslovně uvádí. Ani aplikace argumentů uvedených v rozsudku č.j. 30 A 78/2015-58 není namístě, neboť v nyní projednávané věci byl oproti věci z r. 2015 zcela jednoznačný předmět řízení. Naopak tehdy byla zásadním momentem právě nejasnost – kolize řízení o vydání řidičského průkazu žadateli, který doložil složení zkoušky z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy pro řidičské oprávnění skupiny B, vs. řízení o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů v něm uvedených – změny adresy přechodného pobytu na území České republiky. Odlišnost lze spatřovat i v tom, že žalobce předložil řidičský průkaz, byť již byl neplatný z důvodu plynutí času, zatímco ve věci z r. 2015 jej tehdejší žalobce nepředložil*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

vůbec. Předložení neplatného řidičského průkazu je nadto základní hypotézou ustanovení § 109 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu.“

36. V rozsudku ze dne 28. 3. 2022, č.j. 57 A 42/2021-30, bod [30], pak zdejší soud dospěl k těmto závěrům: *„Žalobcem citovaná judikatura není přílehlavá. V případě prvního z odkazovaných rozhodnutí zdejšího soudu (rozsudek ve věci sp. zn. 30 A 11/2016) je jasné patrné, že v dané věci byly posuzovány podmínky vydání mezinárodního řidičského průkazu, který ovšem ustanovení ohledně obvyklého bydliště neobsahuje a váže se na platný řidičský průkaz žadatele. Ani druhý citovaný rozsudek zdejšího soudu (ve věci sp. zn. 30 A 78/2015) není přílehlavý, neboť v citovaném rozsudku soud poukázal na pochybení správních orgánů spočívající v nevyjasnění otázky předmětu řízení, když nebylo postaveno najisto, jaké řízení měl žadatel v úmyslu zahájit, resp. zda jeho žádost směřovala ke změně údajů v řidičském průkazu či ve vydání nového řidičského průkazu či udělení řidičského oprávnění a vydání řidičského průkazu. Správní orgány řešily otázku obvyklého bydliště, aniž by posuzovaly, zda je žadatel držitelem řidičského oprávnění. Za takové situace zůstalo zásadní procesní vadou absolutní neobjasnění otázky, zda žalobce je vůbec držitelem platného řidičského oprávnění. V nyní projednávané věci žalobce ale ve správním řízení nebylo pochyb o předmětu řízení. Žalobce podal žádost o výměnu řidičského průkazu, jehož platnost uplynula před podáním žádosti. Z uvedených důvodů se soud ztotožnil s argumentací žalovaného o nepřilehlavosti žalobcem odkazovaných rozhodnutí zdejšího soudu pro jím posuzovaný případ žalobcovy žádosti o výměnu již neplatného řidičského průkazu.“*
37. Soud se s citovaným vypořádáním totožné žalobní námitky v rozsudcích ve skutkově obdobných věcech sp. zn. 57 A 119/2020 a sp. zn. 57 A 42/2021 ztotožňuje a nenalezl důvod se od nich odchýlit.
38. Nedůvodnou byla i v té souvislosti uplatněná žalobní argumentace o právní úpravě účinné v roce 2011.
39. Ano, k zavedení pojmu „obvyklé bydliště“ skutečně došlo teprve novelou zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 297/2011 Sb. (s účinností od 1. 1. 2012). I dříve ale bylo splnění podmínky přechodného pobytu podmíněno prokázáním skutečných vazeb žadatele v České republice a pouhý formální přechodný pobyt nepředstavoval splnění podmínky přechodného pobytu. Úprava vychází v souladu se zněním čl. 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. 12. 2006 o řidičských průkazech z definice obvyklého bydliště z materiálně-formálního vymezení. Je naprosto zřejmé, že i v roce 2011 bylo nezbytné k naplnění podmínky přechodného pobytu, aby se žadatel na území České republiky fakticky zdržoval. Z uvedeného plyne, že z materiálního hlediska nedošlo ke změně právní úpravy k tíži žalobce.
40. Nadto, žalobce pominul předmět řízení a jednoznačně vyjádřenou právní úpravu. Rozhodně se nejednalo o nezákonnost či nepřipustnou formu retroaktivity, pokud správní orgány po žalobci požadovaly doložit náležitosti žádosti o vydání řidičského průkazu dle § 109 zákona o silničním provozu, které zákon v aktuálním znění, tedy ve znění účinném v době podání žádosti (i v celém průběhu řízení před správními orgány obou stupňů) výslovně vyžadoval.
41. Nedůvodnou byla i žalobcova argumentace, že řidičský průkaz je veřejnou listinou, tedy že je třeba hledět na údaje v něm zapsané jako na údaje platné. Z výše uvedeného totiž jednoznačně vyplývá zákonná podmínka prokázání obvyklého bydliště na území ČR pro vyhovění žádosti o vydání řidičského průkazu z důvodu končící platnosti dosavadního řidičského průkazu. I zmínka žalobce, že platnost dosavadního řidičského průkazu nebyla zpochybněna, nebyla důvodná, neboť se míjela s důvody napadeného, resp. prvoinstančního

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí - k zamítnutí žalobcovy žádosti totiž došlo z důvodu, že neprokázal obvyklé bydliště na území ČR ve smyslu právní úpravy účinné v době podání žádosti o výměnu řidičského průkazu z důvodu jeho končící platnosti.

42. Důvodnost žaloby nemohlo založit ani to, že žalobci byl Magistrátem města Chomutov dne 15. 9. 2011 vydán řidičský průkaz, neboť žalobce doložil přechodný pobyt. V projednávané věci bylo povinností žalobce doložit, že jeho aktuální obvyklé bydliště je v ČR. To však žalobce nedoložil. Okolnosti řízení vydání původního řidičského průkazu žalobci nebyly pro posouzení důvodnosti žaloby relevantní.
43. Shrnutí, žalobní námitky, podle kterých se povinnost prokázání obvyklého bydliště na území ČR vztahuje pouze k udělení řidičského oprávnění, nikoliv k výměně řidičského průkazu z důvodu jeho končící platnosti, byly nedůvodné. Již jen jazykovým výkladem § 109 odst. 2 písm. d), § 109 odst. 6 a § 109 odst. 8 písm. f) ve spojení s § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu je žalobní námitka vyvrácena. Žalobce se mýlil, dovozoval-li povinnost prokázání obvyklého bydliště ČR pouze u udělení řidičského oprávnění, nikoliv u výměny řidičského průkazu z důvodu pozbytí jeho platnosti. Žalobcův výklad je totiž ve zjevném rozporu s dikcí zákona. Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě nenamítal, jakým způsobem správní orgány (ne)hodnotily důkazy (listiny) jím předložené ve správním řízení, resp. netvrdil, že by skrze ony listiny obvyklé bydliště v ČR prokázal, soud se tím rovněž nezabýval, neboť, jak je uvedeno výše, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
44. Vzhledem k tomu, že žaloba nebyla prizmatem řádně uplatněných žalobních tvrzení shledána důvodnou, soud ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[V] Náklady řízení

45. Žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, by náleželo podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalobci, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Žalovaný se však práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal, a proto mu soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. 10. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.